

BULLETIN 117

FEBRUARI 2012

VRIENDENKRING VAN HET STREEKMUSEUM HOEKSCHE WAARD

Contributie minimaal €10,00 per persoon per jaar. ING bank nummer 3870852

DAGELIJKS BESTUUR

Voorzitter

mr. G. Schilperoort

Secretaris

mr. R. van der Waal
tel. 015-2569775

Penningmeester en
ledenadministratie

C. Spruit
@: cor.spruit@hccnet.nl
tel. 0186-601385

REDACTIECOMMISSIE

mr. G. Schilperoort
mr. R. van der Waal

REDACTIEADRES

Hofweg 13
3274 BK Heinoord
@: rvanderwaal@planet.nl

LAY-OUT

J. Koster

STREEKMUSEUM HOEKSCHE WAARD

ADRES

Hofweg 13
3274 BK Heinoord
tel. 0186-601535
www.streekmuseumhw.nl
@: info@streekmuseumhw.nl

OPENINGSTIJDEN

museum

Het museum is i.v.m. renova-
tiewerkzaamheden tijdelijk
gesloten

studiezaal

woensdag 9.00 tot 13.00 uur-
zaterdag 10.00 tot 17.00 uur

INHOUD

VAN DE VOORZITTER	3
NIEUWE VRIENDEN	5
VERSLAG VRIENDENDAG	6
EEN BLIK TERUG EN EEN BLIK VOORUIT	11
DE "ADLIBGROEP"	16
GENEALOGIE & STREEKHISTORIE	21
DIALECTEN HOEKSCHE WAARD	23
DE VRAGENRUBRIEK	27

VAN DE VOORZITTER

Beste vrienden,

Als alles volgens plan verloopt, kunnen we u in het volgende Bulletin informeren over de festiviteiten ter gelegenheid van de heropening van het Streekmuseum. De werkzaamheden rond de inrichting van het Hof van Assendelft liggen op schema en het is de bedoeling dat in de komende zomer het museum weer geopend wordt voor het publiek.

Tijdens de druk bezochte nieuwjaarsreceptie op 17 januari jl. in het Hof van Assendelft lichtte museumdirecteur Belle van den Berg in haar toespraak een tipje van de sluier op, zodat de aanwezige bestuursleden, medewerkers en vrijwilligers een eerste indruk kregen van de nieuwe inrichting van het Hof.

De komende fase van afwerking, stoffering en herinrichting van het Hof van Assendelft is een enorm karwei waarvoor extra geld nodig is, dat niet uit de normale exploitatie van het museum kan worden betaald.

FOTO: ROB VOOGT

Omdat voor de herinrichtingskosten geen overheids-subsidies beschikbaar zijn, klopt het museumbestuur een dezer dagen bij u aan met een verzoek om een extra financiële bijdrage te leveren. Het bestuur van de Vriendenkring brengt deze brief graag onder uw aandacht en spreekt de hoop uit dat veel vrienden een royale bijdrage zullen overmaken.

De restauratie van de landbouwschuur van "Oost-Leeuwenstein" loopt voorspoedig dankzij het gunstige winterweer. Helaas was er ook een tegenvaller. Het dak en de spanten waren slechter dan verwacht. De geplande oplevering eind 2012 zal gerealiseerd kunnen worden als de weersomstandigheden zo blijven.

In dit Bulletin kunt u een verslag lezen van de Vriendendag op 8 oktober vorig jaar. De deelnemers aan het bezoek van het eiland Tiengemeten hebben met eigen ogen gezien hoe groot het verschil is met de situatie van tien jaar geleden. Vruchtbare landbouwgrond is veranderd in natuurgebied, terwijl het eiland inmiddels twee musea rijk is. De oudste deelnemer was de heer K.H.O. Walle (kapper Karl) uit Goudswaard. Als natuurliefhebber nam hij ook deze keer weer deel aan de wandeling. Helaas was het voor hem de laatste keer. Op 5 januari jl. overleed hij in de leeftijd van 94 jaar.

Vermeldenswaard was verder dat jonkheer W.B. van Tets, vrijheer van Goidschaloord, uit Hilversum deelnam aan de Vriendendag. Hij toonde veel belangstelling voor de ontwikkelingen bij het museum. Het bezoek aan de Vriendendag resulteerde naderhand in een ontmoeting met Belle van den Berg en bestuurslid Willy Spaan, waarbij de familie Van Tets aangaf het museum met raad en daad te willen steunen.

Bij dit nummer van het Bulletin zit een bijlage, namelijk de acceptgirokaart voor uw bijdrage over 2012. Net als vorig jaar is de minimale bijdrage €10,- per persoon.

Met de acceptgirokaart die hoort bij de afzonderlijk naar u gestuurde brief van het museumbestuur betaalt u dus niet uw jaarlijkse bijdrage, maar een extra donatie bestemd voor de herinrichting van het museum.

Gert Schilperoort

NIEUWE VRIENDEN

Het was vanwege de vakantietijd niet gelukt om in het vorige Bulletin de nieuwe vrienden op te nemen. Hieronder zijn dan ook die vrienden vermeld, die zich al wat langer geleden hebben aangemeld om financiële én morele steun aan het Streekmuseum Hoeksche Waard te geven. Wij verwelkomen alle nieuwe leden bij de Vriendenkring en hopen dat zij daar lang deel van zullen uitmaken.

Helaas is door verloop het aantal vrienden wat teruggelopen, waardoor de totaalstand nu op 1637 is gekomen.

De nieuwe vrienden zijn:

P.C. van Es	Mijnsheerenland
D. Verschoor	Piershil
T.M. Bakker - Andeweg	Goudswaard
J.R. Chedi	Wezep
P. Buitendijk	Dordrecht
S. Mast	Zoetermeer
M.J.H. Franken	Sint Philipsland
K.M. v.d. Linden	Klaaswaal
E. Hoek - den Hartigh	Zuid-Beijerland
J. Zevenbergen - Walraven	Oud-Beijerland
A. de Ronde - Schelling	Westmaas
J. Visser	Berkel en Rodenrijs
L. Veraart - Bettonville	Rosmalen
A. van der Waal	Oosterhout Gld.
D.E. Leeuwenstein	Mijnsheerenland
W. Karreman - Hartman	Rotterdam
L. Verhoeff	Klaaswaal
L. v.d. Meer	Rhoon
I. van Strien - van Elderen	Mijnsheerenland
S. Fennis	Puttershoek
I. Bijl	Nieuw-Beijerland
P. Leeuwenburgh &	
A. v. Noord - Leeuwenburgh	Oud-Beijerland
F. de Rooij	Capelle a/d IJssel
R.H. van der Hoek	Zierikzee
A.J. Bakker	Hellevoetsluis

VERSLAG VRIENDENDAG

OVERTOCHT NAAR HET NATUUR- EILAND TIENGEMETEN

Zaterdag 8 oktober was het dan weer zo ver. Ons jaarlijks uitstapje met de Vriendenkring. Dit jaar was gekozen voor ons mooie natuureiland Tiengemeten in het midden van het Haringvliet. Het plezier begint altijd al met het aan boord gaan van de grote veerpont van schipper Huib Bijl, die deze veerdienst destijds heeft overgenomen van zijn vader Wout Bijl die vele jaren deze veerdienst exploiteerde. De wind en de prachtige Hollandse luchten stonden garant voor een sfeervolle overtocht met zo nu en dan een buitje en wat opspattend en overslaand boegwater zodra de pont de bescherming van de Nieuwendijkse haven verliet en de kop in de golven ploegde richting de haven van Tiengemeten.

FOTO: BAS SCHELLING

Het zijn dit soort taferelen waarvan onze dichter sprak: *"Holland, met je verre luchten als een wijde oceaan, waarin blanke wolkschepen vrolijk spelevaren..."*

Kortom, een bezoek aan Tiengemeten is altijd weer een genot in combinatie met deze mooie overtocht over het Vuile Gat. Dat het hier vroeger kon spoken met een noordwesterwind toen het nog een open verbinding had met zee, moge duidelijk zijn.

Aangekomen in het haventje van Tiengemeten werden we uitgenodigd in het ontvangst-/bezoekcentrum van Natuurmonumenten waar de warme koffie en heerlijke broodjes voor ons klaar stonden. Iedereen was ruimschoots in de gelegenheid om kennis te nemen van de permanente tentoonstelling en de diverse artikelen in de shop van Natuurmonumenten.

FOTO: BAS SCHELLING

Gidsen stonden klaar om met de deelnemers desgewenst een wandeling te maken en ze een indruk te geven van de inrichting van het eiland. Daarbij was ruimschoots gelegenheid om een bezoek te brengen aan het Rien Poortvliet Museum en het Landbouwmuseum. Deze musea worden overigens geheel door vrijwilligers gerund. In de wandelgangen begreep ik dat er wel 60 vrijwilligers bij zijn ingeschakeld. Toch mooi om op die manier deze voorzieningen in stand te houden en het typeert toch ook wel het enthousiasme van deze uit de Hoeksche Waard en Goeree-Overflakkee afkomstige vrijwilligers.

Het Rien Poortvliet Museum was zeker de moeite van een bezoek waard. Het specifieke thema van Rien sluit natuurlijk naadloos aan op de omgeving, gelet op al zijn prachtige tekeningen en schilderijen van dieren, natuur en agrarische taferelen. In het museum zijn ook veel van zijn standaardwerken e.d. te koop. Gezien de beperkte omvang van de locatie worden de tentoongestelde kunstwerken periodiek gewisseld, zodat zijn complete oeuvre te gelegener tijd aan bod komt. Het museum is goed toegankelijk dankzij de ingebouwde lift, zodat bezoekers die minder goed ter been zijn eveneens de bovengelige etage kunnen bereiken en bezichtigen.

PERMANENTE TENTOON- STELLING IN HET BEZOEKERS - CENTRUM

HET RIEN POORTVLIET MUSEUM

FOTO: BAS SCHELLING

Achter in het halletje bevindt zich een zitje en een TV met de mogelijkheid om nog naar video-opnames te kijken waarin Rien Poortvliet zelf nog uitleg geeft bij zijn werken en datgene wat hem daarbij inspireerde.

LANDBOUW- MUSEUM IN DE HELENA- HOEVE

Het Landbouwmuseum in de Helenahoeve is een lust voor het oog voor al degenen die zich nog de noeste arbeid op de landerijen herinneren of daar zelf aan hebben meegedaan in vroeger jaren.

FOTO: BAS SCHELLING

Nostalgische apparaten die de voorboden waren van de huidige geavanceerde en technische landbouwmachines, die soms meer weg hebben van een complete fabriek. Aardappelrooiers, bietensnijders, korenmaaiers, dorsmachine, ploegen, oude tractoren enz. enz. Deze verzameling is afkomstig uit de boerderij Oost-Leeuwenstein naast het Streekmuseum. De materialen zijn allemaal met liefde hersteld en keurig onderhouden door een speciale groep vrijwilligers. Prachtig dat ze dit allemaal bij elkaar hebben kunnen vergaren en dankzij hun onderhoud ook nog werkend kunnen demonstreren, zoals ze onlangs nog deden op de oogstdag. Ter opluistering en tevens als versnapering waren vrijwilligers tijdens ons bezoek nog echte Hoeksche Waardse chips aan het frituren waar eenieder van mocht proeven en desgewenst ook een zakje mee mocht nemen. Niet zomaar één soort chips, nee, het waren zelfs vier smaken te weten de gewone zoute chips, paprika chips, knoflook chips en peper chips. Menigeen deed zich te goed aan deze lekkernij.

**DE
LANDBOUW-
MACHINES
ZIJN
AFKOMSTIG
UIT DE
BOERDERIJ
OOST-
LEEUWEN-
STEIN**

FOTO: BAS SCHELLING

De hele sfeer en entourage riep de herinnering op aan de vergane glorie waarvan de dichter Poot sprak: *“Hoe genoeg’lijk rolt het leven, des gerusten landmans heen, die zijn schamel loon hoe kleën, om geen koningskroon zou geven”.*

**SPEK MET
PEREN,
ERWTENSOEP
EN AARDAP-
PELS MET
KARNEMELK**

Na een even mooie terugtocht met de pont over het Haringvliet verzamelden de liefhebbers zich rond 17:00u. bij restaurant "De Vijf Schelpen" in Mijnsheerenland om daar weer deel te nemen aan het traditionele streekgerecht de "Spek met Peren" voorafgegaan door een heerlijke groentesoep. Sommigen prefereerden de erwtensoep, maar beiden lieten het zich heerlijk smaken. Enkele echte "diehards" waagden zich ook nog aan de aardappels met karnemelk. De maaltijd werd uiteindelijk afgesloten met een verrukkelijk toetje. Gert Schilperoort (voorzitter Vriendenkring) en Arjan Nobel (bestuurslid Streekmuseum) spraken de zaal voorafgaande en tijdens de maaltijd nog toe en bedankten de chef-kok en de bediening voor de zeer geslaagde verzorging.

FOTO: LENY SCHELLING
DE AUTEUR VAN HET VERSLAG LINKS VOORAAN OP DE FOTO

Intussen weet ik uit betrouwbare bron, dat dit initiatief enkele moderne vrouwen weer heeft aangezet om thuis ook te gaan jongleren met de Spek met Peren specialiteit en de eerste proeve is met succes afgerond. Waar zo'n uitstapje maar allemaal toe leidt! Al met al beste vrienden en vriendinnen, wederom een geslaagde dag waarvoor we de organisatie en ons bestuur nog heel hartelijk willen bedanken en graag tot volgend jaar!

P.S.: De foto-impressie van deze dag is via een website beschikbaar (zie onderstaande link).

<http://www.mijnalbum.nl/Album=YZUCQVYF>

EEN BLIK TERUG EN EEN BLIK VOORUIT

De foto op de middenpagina's van dit Bulletin (blz. 14 en 15) is bijna een jaar geleden genomen door mijn broer, toen ik met hem een bezoek bracht aan Heinenoord, kort voordat ik zou beginnen aan mijn functie als directeur van het Streekmuseum Hoeksche Waard.

We konden de gebouwen alleen van buiten bekijken, want het museum was gesloten en ik had toen nog geen sleutel.

Maar wat was het toch een plaatje!

Nu ruim elf maanden later vormt deze foto de kerstkaart die we vlak voor Kerst verstuurd hebben aan alle medewerkers van het museum.

Terugkijkend op die elf maanden zie ik dat er een heleboel gebeurd is. Naast de afronding van de renovatie van 't Hof van Assendelft en de reizende tentoonstelling, is de werving van nieuwe vrijwilligers gestart en zijn de werkplekken in 't Hof ingericht. Ondertussen gingen de renovatiewerkzaamheden in 't Hof van Assendelft en Oost-Leeuwenstein en de begeleiding daarvan gewoon door.

Aan registratie en selectie van de collecties is voortdurend gewerkt.

Gemeentebestuurders en ambtenaren lichtten we voor over onze plannen en er werd overleg gevoerd over de structurele subsidies die het museum in de toekomst nodig zal blijven hebben.

Het herinrichtingsplan voor 't Hof is opgesteld. Het textieldepot krijgt spoedig zijn definitieve plek op zolder en binnenkort starten we met het inrichten van de historische vertrekken op de begane grond.

Eerste bezoekers

Intussen heeft de eerste trouwreportage alweer plaatsgevonden en heb ik de eerste bezoekers door 't Hof mogen rondleiden. Weliswaar door een leeg gebouw, maar dat maakte deze bezoekers niet minder enthousiast. Het waren de heer en mevrouw De Grauw en de heer en mevrouw De Man. Zij hadden de prijsvraag bij de reizende tentoonstelling 'Het Streekmuseum naar Buiten' in het gemeentehuis van Binnenmaas goed beantwoord en wonnen daarmee een exclusieve rondleiding op 23 november door het pas gerenoveerde Hof van Assendelft. Het werd een vrolijke middag en een leerzame middag, want het was goed om te zien hoe deze eerste bezoekers op de nieuwe situatie reageerden. Ik hoop dat het een voorbode mag zijn van wat komen gaat na de heropening!

Veel is gedaan, maar er staat ook nog veel te gebeuren voordat 't Hof van Assendelft in het midden van dit jaar opengaat.

De tentoonstelling op de eerste verdieping zal worden ingericht en de studiezaal krijgt een herindeling zodat de ruimte beter kan worden gebruikt als onderzoeksruimte en bij tijd en wijle als vergader- of trouwruimte.

**TERUG
KIJKEND OP
DE AFGELOPEN
ELF MAANDEN
ZIE IK DAT ER
EEN HELEBOEL
GEBEURD IS.**

**IN HET
MIDDEN VAN
DIT JAAR GAAT
HET HOF VAN
ASSENDELFT
OPEN**

Verder zal er een nieuwe huisstijl en –folder komen en werken we hard aan de promotie van het museum en de opening in het bijzonder.

Driving home for Christmas

Op het moment dat dit Bulletin verspreid wordt zijn de Kerstdagen allang achter de rug. Toch wil ik tot slot een foto beschrijven die mij deze Kerst is bijgebleven.

Op 23 december stond in nrc.next een grote foto afgebeeld van een enkel spoor dat dwars door een natte, modderige vlakte liep en waarop iemand met een lorrie twee kerstbomen vervoerde.

'Driving home for Christmas' luidde de titel van het stukje tekst dat naast de foto is geplaatst. Het blijkt te gaan om iemand die op weg is naar het eiland Nordstrandischmoor, onderdeel van de Halligen, een tiental eilandjes in de Duitse Waddenzee die niet worden beschermd door dijken. Er wonen maar 18 mensen op Nordstrandischmoor.

De eilandengroep wordt getypeerd door 'warften', oftewel terpen.

**EILANDJES
IN DE DUITSE
WADDENZEE
DIE NIET
WORDEN
BESCHERMD
DOOR DIJKEN**

EEN DEEL VAN HET DUITSE WADDENEILANDJE NORDSTRANDISCHMOOR

Ze worden omringd door onbedijkte stukjes grasland, net als de Hoeksche Waardse gorzen, ontstaan door uit de zee opgeworpen klei.

De krant wilde waarschijnlijk vooral de eenzame rit van deze man met kerstbomen door een bijzonder afgelegen gebied duiden.

Het zal maar de enige manier zijn om met Kerst naar huis toe te komen, dat kennen wij toch niet meer in Nederland?

Maar hetgeen dat mij interesseerde was juist dat dergelijke landschappen nu nog bestaan. Zo ongeveer stel ik me ook de Hoeksche Waard voor, maar dan 600 jaar geleden en uiteraard zonder treinspoor.

**HOEKSCHE
WAARD
600 JAAR
GELEDEN**

Het ontstaan van, of beter gezegd, het maken van de Hoeksche Waard is één van de belangrijkste aspecten uit de geschiedenis van de Hoeksche Waard die we willen overbrengen in de nieuwe tentoonstelling in 't Hof van Assendelft.

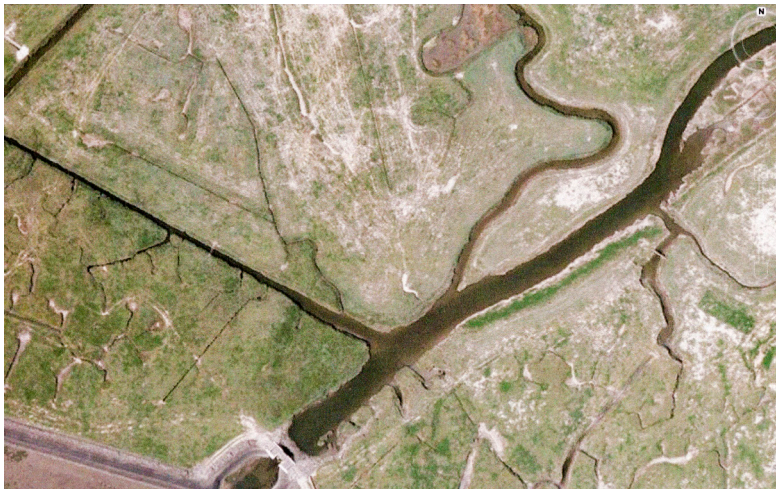
Niet alleen met beelden, voorwerpen en gereedschappen uit die tijd, maar ook door de verbanden met het *nu* te laten zien, verbanden met de tijd en omgeving waarin wij nu leven.

Misschien dat een foto van het Duitse Waddengebied daar dus heel goed bij kan helpen.

Uiteraard zal er nog meer te bekijken en bewonderen zijn in 't Hof van Assendelft, dat in 1767 werd gebouwd als buitenplaats en in 2012, het Jaar van de Buitenplaats, wordt heropend als museum. Ik nodig u graag uit om zelf een kijkje te komen nemen zodra wij weer open zijn. Raadpleeg voor nieuws over de openingsdatum en -tijden onze website www.streekmuseumhw.nl.

**NIEUWE
TENTOON-
STELLING
IN 'T HOF VAN
ASSENDELFT.**

Belle van den Berg, Directeur Streekmuseum Hoeksche Waard

EEN DEEL VAN HET DUITSE WADDENEILANDJE NORDSTRANDISCHMOOR

FOTO: WOUTER VAN DEN BERG

DE “ADLIBGROEP”

Vaak hoor je hier in het museum spreken over Adlib. Wat is dat toch, Adlib? Het is een computerprogramma, zoveel is me wel duidelijk, maar hoe zit het precies met het programma en de mensen die er in het museum mee werken?

CARLA WOLS BEZIG MET DE BESCHRIJVING VAN EEN THEEPOT IN ADLIB.

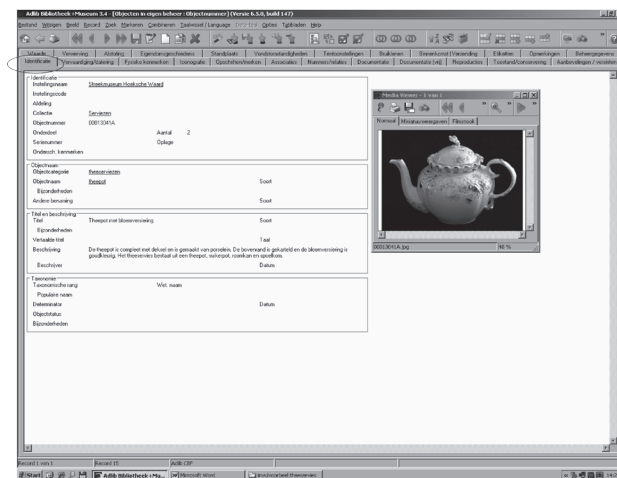
Om daar achter te komen ga ik naar Carla Wols, een vrijwilligster die de werkgroep Adlibregistratie onder haar hoede heeft. Zij kan me ongetwijfeld alles over de rol die het Adlibprogramma in het museum speelt vertellen.

IN ADLIB WORDEN ALLE OBJECTEN DIGITAAL GECATALOGI- SEERD

Hoe gaat het catalogiseren in zijn werk?

Adlib is een programma om alle objecten die het museum rijk is mee te catalogiseren. Hoe werkt dat in de praktijk? Carla legt het uit: Foto, objectnummer en beschrijving van een object worden ingevoerd in dit programma. Je ziet de foto van het object en kunt kennis nemen van de details via de beschrijving. Ook is de huidige en vaste standplaats in het museum ingevoerd waardoor het object direct opgezocht kan worden. De objecten worden één voor één gefotografeerd door weer andere vrijwilligers: de fotografen van de fotogroep. Uiteindelijk wordt het mogelijk de hele collectie te bekijken via dit programma. Je kunt zoeken via een zoekmachine op o.a. objectnaam, nummer, maar ook op vervaardiger, schenker, materiaal, standplaats of dorp.

Hoe gedetailleerd het indelen van de categorieën waar de objecten onder vallen gebeurt, mag een museum zelf bepalen. Voor ons museum geldt een minder gedetailleerde onderverdeling omdat het een hele brede collectie heeft.

Identificatie

- * **Collectie:**
 - gebruik een meervoudsvorm
 - begin met een hoofdletter
- * **Objectcategorie:**
 - gebruik een meervoudsvorm
 - begin met een kleine letter.
- * **Objectnaam:**
 - enkelvoud
 - begin met een kleine letter
 - deze term is herhaalbaar als er meerdere benamingen zijn
 - geen verkleinwoorden
- * **Andere benaming:**
 - hier kan eventueel een meer algemeen gebruikt woord worden ingevuld
 - als er een dialectwoord voor een object bestaat, kan dat hier worden vermeld
- * **Titel en beschrijving:**
 - als het object een "eigen" titel heeft dan wordt deze hier vermeld
 - bij een object zonder "eigen" titel wordt het voorwerp omschreven zoals het eruit ziet. Begin met een hoofdletter, er komt geen punt achter.
- * **Beschrijving:**
 - omschrijf het object met een goed lopende zin. Begin de zin met een hoofdletter en eindig met een punt.

Met F1 kan extra informatie worden opgevraagd over de diverse velden.

FOTO:
CARLA WOLS

DIT IS EEN PRINTSCREEN VAN DE BESCHRIJVING VAN DE THEEPOT, MET AANWIJZINGEN ERNAAST UIT DE HANDLEIDING VAN CARLA

Er moeten veel objectcategorieën worden toegekend waaronder alle objecten kunnen worden gevonden. "Een klus die niet meevalt", zegt Carla, "misschien wel het lastigste probleem: welke objectcategorie past het beste bij het in te voeren object?" De bron die hierbij gebruikt wordt is de AAT, de Art and Architecture Thesaurus. Dit is een standaardverzameling categorienamen die geraadpleegd kan worden.

**AAT,
DE ART AND
ARCHITECTURE
THESAURUS**

Welke functie vervult Adlib in ons museum?

Het belangrijkste is dat de objecten vindbaar zijn. Ook is het van belang bijvoorbeeld schenkers, vervaardigers, plaatsen van herkomst of materialen bij elkaar te kunnen zoeken wanneer men onderzoek doet of een tentoonstelling moet samenstellen. Bovendien, wil het museum een geregistreerd museum worden dan is het verplicht de collectie te digitaliseren en daarbij een officieel programma voor collectieregistratie te gebruiken.

Is er begeleiding vanuit Adlib?

Adlib verzorgt wel cursussen, maar Carla is zelf in de handleiding gedoken en heeft met veel volharding en oefening het programma onder de knie gekregen. Ze heeft met deze wetenschap een eenvoudige handleiding samengesteld waar de vrijwilligers die in Adlib werken dankbaar gebruik van maken.

Wie werken er in Adlib?

In het begin waren Cor Spruit en Gerda Hitzert degenen die het Adlibprogramma beheerden en er mee werkten. Nu nog is Cor vliegende keep: hij helpt bij problemen en belt zo nodig de helpdesk van Adlib. Ook houdt hij de nieuwe versies bij. Gerda heeft alle objectnummers en standplaatsen ingelezen en koppelt nu de foto's aan deze gegevens. Ook worden de standplaatsen van de objecten die in het depot staan door Cor

en Gerda ingevoerd in het programma. Daarnaast is Gerda net als Cor, troubleshooter bij het oplossen van allerlei onverwachte problemen die zich voordoen bij het koppelen van de foto's en het uitzoeken van ontbrekende, onbekende en dubbele objectnummers.

Carolyn van der Goes en Margreet Quartel zijn de twee vrijwilligers die met het omvangrijke werk van het beschrijven van de objecten in Adlib zijn begonnen. Zij hebben vele objecten door hun handen laten gaan en de beschrijving vanuit de kaartenbak in het Adlibprogramma gezet. Jaap Ruigendijk heeft in die tijd alle foto's van de dorpen in Adlib gezet en beschreven. De informatie voor de beschrijvingen haalde hij onder andere uit boeken die in het museum te vinden zijn. Nu is er een echte Adlibgroep gevormd onder leiding van Carla.

Er is meer structuur in het werk aangebracht dankzij de handleiding van Carla en er vindt nacontrole plaats.

Medewerkers zijn:

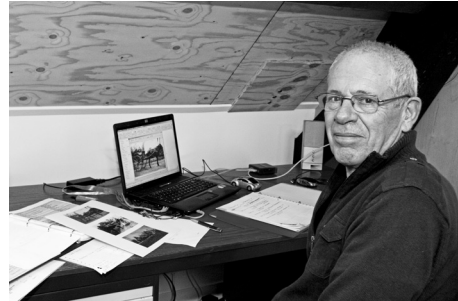
Jeannette de Snaijer:

Zij is de paklijsten die gemaakt zijn tijdens de verhuizing met behulp van Excel in de computer aan het zetten. Op deze lijsten is de standplaats genoteerd van de objecten die in dozen zijn gepakt.

Dankzij deze lijsten kunnen de objecten gevonden worden in de enorme hoeveelheid dozen die ingepakt zijn tijdens de verhuizing. Het doosnummer en de standplaats van de doos worden ook in Adlib ingevoerd. Zodra het object uitgepakt wordt en een vaste plek krijgt wordt ook deze plek weer ingevoerd zodat iedere verandering na te gaan is in het systeem.

Berry Wientjes:

Hij is bezig met de lijst van personen en instellingen. Als een naam fout gespeld is of een plaatsnaam bij een persoonsnaam staat, kan dat het zoeken onmogelijk maken. De namen worden opgenomen zoals in het telefoonboek: eerst de achternaam, daarna voorletters en andere informatie. Alles moet volgens regels worden ingevoerd zodat je de informatie goed kunt terugvinden.

Petra Kleinendorst:

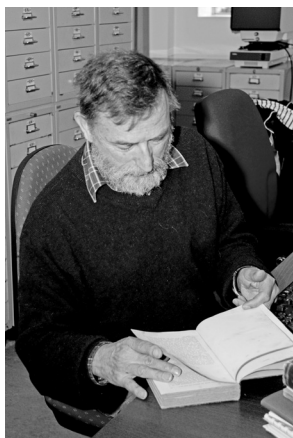
Zij is van huis uit geïnteresseerd in textiel en handwerken dus heeft ze als vrijwilliger voor de textielgroep gekozen. Maar nu werkt ze mee aan het invoeren van het textiel in Adlib. Petra is bezig met de dozen waar onderkleding in zit. Eén voor één controleert ze de nummers en maakt ze een beschrijving. Daarna voert ze de bijzonderheden in op de verschillende tabbladen.

Ineke Wermer en Anneke Klootwijk:

Zij zijn beiden van huis uit goudsmid en weten hierdoor veel van de sieraden die het museum rijk is. Samen beschrijven zij de streeksieraden en andere objecten van goud, zilver of ander edelmetaal en voeren dit in. Zij hebben ook spullen aan kunnen schaffen om het goud- en zilveragehalte te toetsen en gebruiken een waarborgboek waar alle tekens, stempels en jaarletters in terug te vinden zijn. Alle gegevens die ze kunnen achterhalen worden in het programma gezet.

Jan Lindenberg:

Hij voert de boeken en tijdschriften in die het museum bezit. Nu staat alles nog op kaartjes, zoeken naar een boek op al deze kaartjes is lastig. De kaartjes worden ingevoerd en er wordt een beschrijving van de inhoud van de boeken bijgevoegd. Zoeken naar boeken of artikelen op een thema of van een bepaalde schrijver zal hierdoor veel gemakkelijker worden.

Carla Wols:

Zij is de coördinator van de Adlibgroep. Zelf heeft zij een handleiding geschreven, leert de regels voor de beschrijving aan de medewerkers en controleert na afloop alle gegevens.

Zijn er nieuwe vrijwilligers nodig?

Er zijn zeker meer vrijwilligers nodig. Voor alle werkgroepen, maar ook voor de Adlibgroep want er zijn nog heel veel objecten die gedigitaliseerd moeten worden. Aan Carla de taak deze nieuwe vrijwilligers in te werken. Hoe leer je de nieuwe medewerkers de kneepjes van het vak?

Ze heeft bedacht dat er een doos moet komen met allerlei objecten erin. Een oefendoos. Zo kunnen nieuwelingen op een oefenpc eerst met die doos aan de gang. Ze leren precies hoe het moet en daarna kunnen ze de echte objecten van het museum gaan invoeren.

Een goed plan, leuk werk en dus bij deze:

Wie is er enthousiast geworden en heeft zin het team van Adlib medewerkers te komen versterken?

Voor meer informatie over de vrijwilligers en de werkgroepen zie de website www.streekmuseumhw.nl, bel naar (0186) 601535 (wo, do, en vr) of stuur een email: info@streekmuseumhw.nl.

Jacqueline Koster

FOTO'S: JACQUELINE KOSTER

GENEALOGIE & STREEKHISTORIE

Het aantal bestanden, gemaakt na bewerking van de originele bronnen en op de computers van het Streekmuseum te raadplegen, is uitgebreid met:

- Numansdorp, Oud Rechterlijk Archief, inv. Nr. 21; 1804-1811
Conditioes van verkopen en verhuringen van roerende en onroerende goederen

- Piershil, Oud Rechterlijk Archief, inv. nr. 13; 1587-1648
Vierschaarboek

- Strijen, Oud Rechterlijk Archief, inv. nr. 2; 1659-1669
Gifteboek

In de categorie streekgenealogieën (SG nummers) zijn te raadplegen:

SG 1368

"Een familiegroep van der Houff uit Maasdam", door K.J. Slijkerman
Een overdruk uit Ons Erfgoed nr. 6, november 2005

SG 1369

"Het geslacht Palsrock uit Oost-Barendrecht", door K.J. Slijkerman
Een overdruk uit Ons Erfgoed nr. 4, juli 2005

SG 1370

"Het geslacht Oosterman in de Hoeksche Waard" door K.J.Slijkerman
Een overdruk uit Ons Erfgoed (2008-2009)

SG 1371

"Kwartieren Wagenaar en Van den Berg", door B.C.S. Barendrecht

Dit werk op A-4 formaat bevat in een ringband omvat 54 pagina's en behandelt de kwartieren van Hennie Wagenaar, geboren Rotterdam 1950.

De eerste 7 generaties zijn volledig uitgewerkt, hierna worden 3 lijnen uitgewerkt.

Kwartier 220, Dirk Oerlemans, loopt door tot het geslacht Van Wassenaer.

Kwartier 248, Jan Ambagtsheer, tot en met Jan I van Arkel.

Kwartier 255, Cornelia Kuijpers, tot en met Doen Beijens.

In de categorie Streekhistorie zijn nieuw:

S 1577

Liturgie van de dankdienst op 17-02-2001 te Strijen door ds. D. van Duijvenbode

S 1578

Niet door eigen kracht, handboekje Christen Jonge Vrouwenvereniging

S 1579

Jubileumfilm van de veiling Barendrecht uit 1939

S 1580

Er wordt weer gedraaid op Goidschalxoord door A. Knol-Prince

S 1581

Boerendag 2011 van de Stichting Vrienden van Klaaswaal

S 1582

Canon van Zuid-Holland. De geschiedenis van Zuid-Holland in 50 verhalen

S 1583

Het eiland Tiengemeten toen door G. Kuster & A. Kuster-Bellman

Peter van Hulst

DIALECTEN HOEKSCHER WAARD

Te begraefs op Stouchie

door mevrouw T. de Ronde-Schelling te Klaaswaal
dialectvertaling: Arie Biemans

Vroeger was 't de geweunte aste buurman uittetijd was dajje dan mee te begraefs ging, dikkels ok as dreeger. Dan hoorde dat netuurlijk in een zwart pak med 'n zwarte hōôgen hoed. Zukke klere hà nied iederêên zellef in de kast hange, maor dat viel bekant altijd wel op te losse deur in de buurt wat vammekaor te lêene.

Zôô wier Kees genōôdegd voor d'n uitvaert van de buurman en dat was nou nêt de man waer-die al verschaoje kere d'n hōôgen hoed van gelêënd had. Maor jao, je ken toch nie mè goed fesoen op 't sterrefhuis gaon vraege ovvie de hōôgen hoed een hortie mag hebbe?

Nou hà Kees nog wel zôô'n ouwe kachelpijp van z'n aaige op zolder legge, maor die was hêêlemael grijs en vaol geworre. Gelukkig wis z'n vrouw daer wel raed op: ze nam d'n tube zwartsel waer de kachel altijd mee gepotloodid wier en daer smeerde ze nou de hōôgen hoed mee in. Toen dat klaor was, zag-tie d'ruit as nieuw!

Nou weunde ze op Stouchie an de kant van de Maes, dus 't was een lang end om de Maeseweg uit te lôôpe, helemael naer 't kerrekhof. En toen ze nae oflôôp trugliepe begon 't nog te regene ok! En dat maakte de ramp kompleet, want 't zwart van d'n hoed droop langs Keesse gezicht. Eer die thuis was wier-die van top tot tēen harstikke zwart en z'n overhemd kon gelijk bij de lorre gegooïd worre. Je begrijp dus wel datte stemming nied allêên somber was vanwege d'n overleje buurman, maor ok omdà Kees z'n beste overhemd kwijt was.

Lekker in d'n taail in 't schuurtie?

door Nel Andeweg-van Brakel te Zuid-Beijerland
dialectvertaling: Arie Biemans

't Is al hallef in de vorigen eeuw, datte schilders een knechshuissie mozze schildere an d'n Durrepsstraet. Nie sōô grōôt, maor wel 'n degelijk huis. 't Gezin sting in de buurt goed bekend en de huisvrouw was een proper wijffie dad alles gaef verzurregde. Ze hân vier kindere opte laegere school en daerom wasset overdag harstikke rustig. De schilders konne zôô lekker werreke eñ ze wiere op tijd gerope voor een bak koffie.

**KEES WIER
GENŌŌDEGD
VOOR D'N
UITVAERT
VAN DE
BUURMAN**

**SCHILDERS
MOZZE EEN
KNECHSHUIS-
SIE SCHILDERE
AN D'N
DURREPS-
STRAET**

Dat smaakte wel, want 't was in 't naejaer nie sôô werrem buite. 't Bleef wel lekker drôôg en mess'n drieje zou 't kerrewaai maor hôôguit twêê daege dure.

**O, WAT ROOK
TIE KOFFIE
LEKKER DEUR
HÊËL DE
KEUKE**

't Jongste knechie was pas van de ambachschool en hij mos nog een hôôp lere. Maor hij dee goed z'n best, al kon die wellis een kwaojongesstreek uithaole. 't Was hallef in de middag en de vrouw roop te manne binne voor een bakkie. O, wat rook tie koffie lekker deur hêël de keuke.

"Zôô, jullie zelle ok wel trek hebbe, net as ik" zee ze, en onderwijj schonk ze vier koppies in. Ze hatte raome al gezêemd, geboend en gedwaald en alles was klaor zôôdasse nae twêê koppies zellef ok nog lekker in bad kon voor datte kindere uit school kwamme. Ze hatte vrijdagbeurt an 't huis gegeve en nou wasse zellef an de beurt. Ze vertelde dattet kacheltie al brandende in de schuur en de wasketel sting al te koke op 't vier. Lekker werrem.

'Maor dan komme wij ôôns aage ok effe werreme hoor!' zee 't knechie. 'Mooi niet want ik hette deur op slot zôôdrao azzik 't waoter in d'n taail gedaen heb. En de g'rdijntjies binne netjies dichgeschove, dus glure ister ok nie bij.'

Dat hasse nou nie motte zegge. Toen de manne weer an 't werrek waere schoot Alidao 't schuurtie in. Toeñ ze goeddewel in d'n taail zat ging 't knechie effe 'n dwaail haole die toevalleg nog an de lijn te drôôge hing. Hij haolde dien dwaail nog deur 't slôôtwaoter. Dat was opte stap zôô gebeurd en toen lee die 'm over 't rôôkpijpie. En toen gebeurde waardie zôô op gehoopt had: de rôôk kon nie meer deur 't pijpie naer buitene en 't duurde ok nie sôô lang datte schuurdeur oop ging en d'r een hoestende en scheldende vrouw naer buite kwam medd'n badlaeke om en mèn natte haere.

**'ELLEND-
LINGE!' IS NOG
MEE VAN 'T
FESOENDELIJK-
STE WATTER
UIKWAM**

't Was gêen gezicht, zôô'n vrouw in een rôôkend badlaeke, en ze maakte nog 'n hôôp leve ok. Wat dassie toen an scheldwoorde roop kenneme maor beter niet herhaole. 'Ellendelingel!' is nog mee van 't fesoendelijkste watter uikwam. Ze zou ze nog wel krijge!

Wat hà se in die rôôkwolleke gauw deur watter an de hand was.

Of zou 't al meer gebeurd weze?

An d'n overkant van de straet leje onder an d'n dijk drie schilders in 'n deuk van 't lache.

Maor d'n anderen dag kreges ze toch weer koffie.

Herinneringe

door mevrouw L.J. Voordendag-de Koning te Strijen

M'n opoe is 96 jaer geworre en opao 93. Ze bin 67 jaer getrouwd geweest en toen ze 60 jaer getrouwd waere hènz'n fêëssie gegeve. Alle klaainkindere mozze apart saeteresmiddes komme en we zatte toen in een kring in de kaomer met in de hoeke de blomme. Opoe keek es in de rondte en zee: 'Bin die nou allemael van ôôñs, Pie?' Jao, ze zee 'Pie', want ze kwam uit een andere streek en daer liete ze de t dikkels weg. 'Jao't vrouw', zee opao grôôs, 'die bin allemael van ôôñs.'

We hân genog memmekeer te praote, want al die neve en nichte zagge nooit bijmekeer. Eên nichie vroeg: 'Opao, vertel es wat van vroeger?' Dus opao begon.

'Vroeger, toen ik nog an de slikdijk weunde waster een keer iemand ziek, maor 't was herrest en 't hà sôô hard geregend datte rijweg ombegaonbaar was. Dus toen sprong ik op 't losse paerd -dat is zonder zaodel, want dat haddik niet- en allêên mett'n halster om, langs te graskant van de weg om op durrep medicijne bij d'n dokter te gaon haole. Laeter heb 'k Aolbert gekocht. Die had opte renbaon gelôôpe maor hij haolde gêên prijze en zôôêëntjie konne ze daer nie gebruike. Dan spanden ik soches vroeg Aolbert voor d'n tulbrie (tilbury) en gonge me naer Rotterdam en dan gong Aolbert d'r van langs. Binnedeur langs te grindwege mit hobbels en kuile. Opoe vloog tan bekant d'n tulbrie uit, maor ik hieuw ze tege mè m'n lange sterreke erreme voor heur hene en zee: 'Zitte blijve, vrouw!'

Wij vroge: 'Wazzie dan nooit bang opoe?' 'Nêê hoor', zee ze, 'as Pie d'r maor bij is bin ik nooit bang.' Opao vertelde vedder dattie in een grôôt uur vooran in Rotterdam was. 'Bij Koedôôd waster een stalhouwerij. Daer spanden ik Aolbert dan uit en daer kon die de hêêlen dag blijve.' Opao zee ok dattie laeter nog fietse geleerd had. Hij kon nied op- en ofstappe, dus ze zettend'n 'm opte fiets en dan ree die 't paechie uit en zoch een doorn op om z'n aage tegenan te kenne laete valle en zôô weer van de fiets of te kenne komme.

Ik herinner m'n aage dad opoe hêêl goed kaes kon maoke. Ze hett'r ok wellis een eerste prijs mee gewonne. D'n handelaer uit Dorcht hà graeg heur kaes.

Nou hà se 'n zus neffe d'r weune en die kon 't nie sôô goed, dat kaesmaoke; ze hà nooit een prijs en die kôôpman uit Dorcht wou ze ok nie graeg kôôpe.

**'OPAO,
VERTEL ES
WAT VAN
VROEGER?'**

**WIJ VROGE:
'WAZZIE DAN
NOOIT BANG
OPOE?'**

**'HOE KÈN
DAT NOU?
ZOUWE DE
KOEIE SOMS
INÊES ZIEK
GEWORRE
ZIJN?'**

Op 'n keer kwam ze soches effe aînlôope. Opoe hà net de kuip mè mellek gevuld en mos binne nog wat opzoeke. En wat dee zus Annechie onderwijl? Ze zag een pot mè groene zêêp staon, nam daer een grôte klodder uit en gooide die in de tobbe. Ze bleef tot opoe trug was en gong nae een hortie weer weg.

Opoe was bezig de mellek op temperatuur te brenge toen 't inêes begon te schuime! 't Hieuw maor nied op. 't Ging over de rand hene en opte vloer en opoe perbeerde van alles om 't goed te krijge. 't Meñsie zag t'r zellef net êênder uit azz'n snêeuwpop, van al dat schuim.

Alles was mislukt en ze mos te hêêle boel weggoeie en alles schôn-maake. Hôôfdschuddend liep ze heneweer en zee: 'Hoe kèn dat nou? Zouwe de koeie soms inêes ziek geworre zijn?'

Zôô zie je maor wat jaloezie een hôp ken bederreve!

Laeter gonge opao en opoe op durrep weune. In de winter kreeg opao toen longontsteking, een kwaol die die al es eerder gehad had. Hij waster knap ziek van en hij had hôoge koors. D'n dokter gaf 'm een drankie waervan vier keer per dag acht druppels opgelost mozze worre in waoter (want antibiotica waere d'r toen nog niet).

D'n anderen dag kwam d'n dokter weer en hij zag op 't nachtkassie 't lege flessie staon?!?! Opao hà s'n aaige zôô broerd gevoeld dattie 't hêêle flessie maor achtermekeer uichedronke had! Hij doch dattie dan gauwer beter wier. D'n dokter zee: 'Man, 't is dat je zo'n sterk corpus hebt, anders had het veel slechter kunnen aflopen. Maor de koors was weg en d'n anderen dag liep opao weer buite in z'n dunne jassie...

P.S. Met "een doorn" wordt een haag bedoeld, vaak een ligusterhaag.

Bestuur Werkgroep Dialecten:

Voorzitter: J. 't Hooft, Schoolweg 29, 3281 AP Numansdorp,
tel. 0186-651412, e-mail: hoonum@upcmail.nl

Secretaris: Chr. den Boer, Lindenlaan 28, 3286 XJ, Klaaswaal,
tel. 0186-572892, e-mail: chris.lenie@hetnet.nl en A.W. Biemans

Penningmeester: mw. M. van der Stouw, Westdijk 71, 3271 LL, Mijnsheerenland,
tel.: 0186-603076, email: mvdstouw@hetnet.nl

Contactpersoon: A.W. Biemans, Titiaanstraat 6, 3262 HT, Oud-Beijerland,
tel.: 0186-613461, email: arie@biemans1.demon.nl

DE VRAGENRUBRIEK

Iedere vriend(in) van het Streekmuseum kan één of meerdere genealogische of streekhistorische vragen betreffende de Hoeksche Waard insturen.

*Met enige regelmaat komen vragen binnen die geen betrekking hebben op de Hoeksche Waard, deze komen **niet** in aanmerking om geplaatst te worden in het Bulletin.*

Antwoorden

Vraag 634

Op deze vraag (over het echtpaar Schoonheijt-Bomert) uit Bulletin 111 is nog een reactie gekomen en wel via <http://www.graftombe.nl/names/info/1150790/schoonheijt>

Op de vragen uit het laatste Bulletin zijn geen antwoorden binnengekomen.

Vragen

Er zijn deze keer geen nieuwe vragen binnengekomen.

P.W. van Hulst
Ruigoord 133
3079 XP Rotterdam
e-mail genealogie@streekmuseumhw.nl

Vergeet niet een postzegel in te sluiten.

Peter van Hulst

Kent u iemand die net als U het Streekmuseum Hoeksche Waard een warm hart toedraagt? Een kennis of familielid, een collega of een buurman/vrouw? Vraag hem of haar dan toe te treden tot de Vriendenkring, voor een minimale bijdrage van 10 euro.

Ter kennismaking krijgt die nieuwe Vriend bij het eerstvolgende bezoek aan het Streekmuseum een prachtexemplaar mee van een fotoboek over de Hoeksche Waard. Gratis! En omdat u ons museum een grote dienst bewijst, ligt voor ú eenzelfde fotoboek gereed om gratis te worden afgehaald. Opsturen kan ook en kost 5 euro extra. Vul deze Vriendenbon volledig in en stuur hem op naar:

Vriendenkring Streekmuseum Hoeksche Waard, Hofweg 13, 3274 BK, Heinenoord.

Maak uw bijdrage en eventueel de verzendkosten over op rekeningnummer 38.70.852 van Vriendenkring van het Streekmuseum Hoeksche Waard. Vermeld bij de betaling, indien van toepassing, het inbegrepen bedrag van de verzendkosten.

Vriendenbon

Nieuwe Vriend:

Dhr/Mevr*:

Straat:

Huisnummer: Postcode:

Woonplaats:

Telefoon: e-mailadres:

Bankrekeningnummer:

Bijdrage: (minimaal 10 euro per persoon per jaar)

Wil het gratis Fotoboek over de Hoeksche Waard ophalen/ opgestuurd* krijgen.

Deze Vriend wordt aangebracht door:

Dhr/Mevr*:

Straat:

Huisnummer: Postcode:

Woonplaats:

Wil het gratis Fotoboek over de Hoeksche Waard ophalen/ opgestuurd* krijgen.

* Het niet-juiste doorhalen a.u.b.